

Det forekommer mig, at den Ordning langt fra er tilfredsstillende; og selv om det kan siges, at her kunde der gøres store Indrømmelser, er der dog stor Vanskelighed ved at finde en virkelig praktisk Maade, og skal vi lovgive, maa vi se, hvordan det gaar i det praktiske Liv. Jeg lader her ude af Betragtning, at Sønderjyderne faar Præsterne sendt hver anden Gang; men den Gang, de har Valgret, har de Valget imellem tre Præster, og Valget foregaar paa den Maade, at de tre Præster kommer til Stede samme Dag og holder Gudstjeneste, prædiker efter hinanden i samme Kirke, og umiddelbart derefter skal Valget foregaa. Jeg ser ikke rigtig, hvordan man kan komme bort fra saadant noget, naar man skal have direkte Valg. Men det forekommer mig, at den Ordning er lidet tiltalende og ogsaa lidet praktisk. Jeg kan i det hele taget ikke tænke mig, at en Præst skulde kunne være glad ved at komme til at konkurrere paa den Maade med sine Kolleger, komme til at holde en Gudstjeneste, hvor det egentlig kommer an paa at tale, saadan at de fleste kommer til at synes om vedkommende. En saadan Kappestrid tror jeg ikke er tiltalende, og jeg ser i hvert Fald grumme nødigt, at vi skulde have det indført her.

Selv om man imidlertid ser bort herfra, forekommer det mig ikke indlysende, at dette skulde være den Maade, hvorpaa Menigheden fik Udsigt til at faa den Præst, der passer dem bedst. For det første maa vi huske paa, at ved saadanne Lejligheder vil Kirken blive helt fyldt; alle, der overhovedet kan tænke sig at sætte Foden indenfor Kirkedøren, vil møde i Kirken den Dag. Og selv om man gaar ud fra, at de tager det alvorligt, forekommer det mig, at Grundlaget for Afstemningen for den største Part maa blive: Hvordan har Præsten prædikeret, hvordan synes vi om Præstens Prædiken? Man maa ikke forudsætte, at en stor Del af Menigheden har gjort sig Anstrængelser for at komme til Kundskab om, hvordan Præsten til daglig er i sin Virksomhed. Men en Præst kan udmærket godt holde en god Prædiken en enkelt Dag, selv om han i Almindelighed er en mindre god Prædikant; det er ogsaa muligt, at vedkommende kan komme til at holde en daarlig Prædiken, selv om han under almindelige Forhold er en god Prædikant. Men en Mand kan ogsaa være en god Prædikant og dog være en grumme daarlig Præst; og det kan være, at Præsten er mindre begavet som Prædikant, men dog udøver en meget velsignelsesrig Virksom-

hed indenfor Menigheden. Det forekommer mig derfor, at selve Grundlaget for Valget altid vil blive ensidigt.

Hvis vi derimod overlader det til Menighedsraadet at foretage Indstilling, vil dette føle sit Ansvar og gøre en Indsats for at komme til Klarhed over, om de Ansøgere, der kan være Tale om, vil kunne udfylde Pladsen. Jeg kan derfor ikke se, at det er et Fremskridt at gaa over til direkte Præstevalg.

Med Hensyn til det andet Spørgsmaal, om Tilmelding til Valglisten, var Utilfredsheden ikke mindre. Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg var endog saa højt oppe, at han fandt den aandelige Blufærdighed stærkt truet. Naar man skal forstaa dette Standpunkt, tror jeg, det er nødvendigt at se lidt tilbage. Der har en Gang været stærke Ønsker om, at der ved Tilmelding til Valglisten skulde afgives en Slags Trosbekendelse, en Erklæring, der gav visse Garantier for, at vedkommende var luthersk-evangelisk, var, hvad man kalder rettroende. Ogsaa indenfor det kirkelige Udvalg var der Ønsker fremme i den Retning; men der er ikke Spor af det tilbage i det foreliggende Lovforslag. Det forekommer mig derfor, at det ærede Medlem skød noget over Maalet, naar han tager saa stærkt paa Vej med Hensyn til Tilmeldelsen til Valglisten. Jeg har været bestemt Modstander af slige Ønsker om Garantier; ogsaa i det kirkelige Udvalg tog jeg bestemt Afstand derfra. Vi skal vogte os for alt, hvad der kommer ind under Begrebet aandelig Tvang. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Borgbjerg deri. Hvis der var noget, der kunde minde om Krænkelser af den aandelige Blufærdighed, maatte vi tage Afstand derfra; men det er der jo ikke.

Man skal begære at blive optaget, og man skal erklære, at man regner sig som hørende til Folkekirken, man skal erklære, hvor gammel man er. Det er det eneste, jeg kunde tænke mig, man vilde sætte i Forbindelse med Krænkelser af Blufærdigheden. Jeg antager dog ikke, at det ærede Medlem vil sige, at det kunde krænke den aandelige Blufærdighed. Man skal endvidere sige, hvor man bor. Det er alt, hvad der forlanges. Det er derfor at komme lovlig højt op, naar man angriber dette som ufrisindet. Og naar man siger, at man afskærer Folk fra Valgretten ved saadanne Bestemmelser, forstaaer jeg heller ikke denne Tale. Hvor det drejer sig om den borgerlige Valgret, er man jo heller ikke sikker paa at være paa Valglisten, uden at man